

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертациони 6D.KOA-077 назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертатсияи Маҷидзода Ҷамшед Сунатулло дар мавзуи «Ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ)

1. Таҳаввулоту густурдаи ҷомеаи иттилоотии муосир, ки хоси он рушди арзишҳои гуманистӣ ва эҷоди фазои маърифатӣ мебошад, зарурати бознигарӣ ва таҳкими омӯзиши фанни таърихи халқи тоҷикро ба миён мегузорад. Дар ин раванд, таърихи миллӣ на танҳо ҳамчун маҷмуи рӯйдодҳои гузашта, балки манбаи худшиносӣ, тавонбахшии иҷтимоӣ ва таҳкими ҷаҳонбинии танқидӣ нақши калидӣ мебозад. Омӯзиши фанни таърихи халқи тоҷик ба ташаккули шахсиятҳои мусоидат менамояд, ки дорои тафаккури танқидӣ, қобилияти таҳлили воқеаҳо ва ҷаҳонбинии фарогир мебошанд, ки ин омилҳо барои ҳалли масъалаҳои мураккаби иҷтимоӣ ва маърифатӣ аҳамияти ҳалкунанда доранд.

Ислоҳоти босуръат ҷараёнгирандаи низоми маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар заминаи Стратегияи миллии рушди маориф то соли 2030, гузариши таълим ба равиши муносибати босалоҳият, таҳкими хувияти миллӣ ва баланд бардоштани сифати тафаккури маърифатии хонандагон равона шудааст, зарурати омӯзиши илмӣ ва таҳқиқоти фанни «Таърихи халқи тоҷик»-ро ба яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати илмӣ-педагогии кишвар табдил додааст. Маҳз дар ҳамин замина маҳорати тадқиқоти Маҷидзода Ҷамшед Сунатулло, ки масъалаи стратегӣ — ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатӣ дар хонандагони синфҳои болоӣ бо рӯшанбинӣ таҳқиқ намудааст, саривақтӣ, муҳим ва дорои арзиши баланди назариявӣ амалӣ арзёбӣ мегардад.

Мавзӯ, муҳтавои диссертатсия ва автореферат ба ихтисоси 13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълиму тарбия ва назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ, ки аз рӯйи он ба шуро қабул, баррасӣ ва ҳимояи диссертатсияҳо иҷозат дода шудааст, мутобиқат мекунад.

2. Мувофиқати мавзӯ ба ихтисос. Мавзуи диссертатсияи пешниҳодшуда пурра ба ихтисоси эълоншуда мувофиқ мебошад. Тадқиқоти мазкур ба масъалаи назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ дар таҳсилоти миёнаи умумӣ дахл дошта, ҳалли яке аз мушкилоти мубрами соҳаи маориф –

ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои болоиро дар раванди омӯзиши фанни таърихи халқи тоҷик ба мақсад дорад.

Муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси пешниҳодшуда - 13.00.02.05 - Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ, аз он ҷумла: ба банди 1 – «Методологияи *таълими фанҳои ҷомеашиносӣ*» (таърихи ташаккул ва рушди назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ тибқи соҳаҳои дониш ва дараҷаҳои таҳсилот, рушди методҳои таҳқиқоти педагогӣ бо дарназардошти вижаҳои фанҳои ҷомеашиносӣ ва дараҷаҳои таҳсилот), ба банди 2 – «*Назария ва методикаи тарбияи хонандагон дар раванди таълими фанҳои ҷамъиятӣ*» (таҳқиқоти қонуниятҳои тарбияи хонандагон, равандҳои навоарона дар тарбияи насли наврас, асосноккунӣ ва коркарди муҳтавои тарбия, барномаҳои ташкили раванди тарбия дар таълими фанҳои ҷамъиятии муассисаҳои таҳсилоти навъҳои гуногун, фаъолияти ташкилоти ҷамъиятии бачагон ва наврасон, худидоракунии хонандагон) ва ба банди 3 - «Антропологияи педагогӣ» (низомҳои/шароитҳои/рушди шахс дар ҷараёни таълим, тарбия, таҳсилот;) мувофиқ буда, ба самти афзалиятноки илм педагогика дар ҷумҳурӣ – ҳамгирории арзишҳои миллӣ дар тарбияи ҳештаншиносии хонандагон зимни таълими фанни таърих ба мазмуни таҳсилот - мутобиқат дорад.

3. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ мазмуни асосии таҳқиқотро ифода намуда, дар 8 номгӯи мақолаҳои илмӣ, ки 6 номгӯи он дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳрести тавсиянамудаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 2 номгӯи мақолаҳо дар маҷмуаи маводи конференсияҳо ба таъбиқ расидааст муқаммал инъикос ёфтаанд.

4. Нашри натиҷаҳои асосии диссертатсия мутобиқ ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, № 295) иҷро шудааст.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот тавассути интихоб ва татбиқи дурусти усулҳои назариявӣ ва эмпирикӣ, мувофиқати онҳо ба ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқот, риояи принципҳои пайдарҳамӣ ва мантиқии таҳқиқ, ҳамзамон бо таъбиқ ба таҷрибаи воқеии раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, таъмин гардидааст. Натиҷаҳои бадастомада дар ҷараёни озмоишҳои педагогӣ санҷида шуда, бо маълумоти муқоисавии пеш аз озмоиш ва баъд аз он муқоиса гардидаанд. Хулосаҳо ва далелҳои пешниҳодшуда бо таҳлили мундариҷаи таҷрибаи амалии омӯзгорон ва мушоҳидаҳои мустақим тасдиқ ёфта, ба меъёрҳои илмӣ эътирофшуда мутобиқ мебошанд. Раванди таҳқиқот аз ҷиҳати методологӣ асоснок буда, устувории натиҷаҳо тавассути тақроршавии онҳо дар марҳилаҳои гуногуни таҳқиқот таъмин гардидааст.

6. Диссертатсияи Мачидзода Чамшед Сунатулло дар мавзуи «Чанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ) ба шурои диссертатсионӣ қабул карда шавад.

7. Ба сифати муқарризони расмӣ Шаропов Шавкатҷон Аҳмадович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Муассисаи давлатии таълими «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», Назарзода Рустам Саидмурод – номзади илмҳои педагогӣ, иҷрокунандаи вазифаи дотсенти кафедраи барномасозӣ ва зехни сунъии Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ва ба сифати муассисаи пешбар Муассисаи давлатии таълими «Донишгоҳи давлатии Данғара» пешниҳод карда шаванд.

8. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

9. Барои нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Мачидзода Чамшед Сунатулло дар мавзуи «Чанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ) баррасӣ намуда, дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

КАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Мачидзода Чамшед Сунатулло дар мавзуи «Чанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ) ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқашон ба ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ) мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- Шаропов Шавкатчон Ахмадович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»;

- Назарзода Рустам Саидмурод – номзади илмҳои педагогӣ, иҷрокунандаи вазифаи дотсенти кафедраи барномасозӣ ва зехни сунъии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** – Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Данғара» тавсия дода шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба химояи диссертатсия дар сомонаҳои Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳукуки дастнавис (100 адад) ва ирсол кардани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ

Лутфуллозода М.

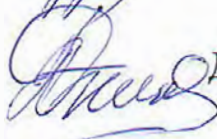
Аъзои комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ

Изатова М.И.

доктори илмҳои педагогӣ

Давлатшоев И.

«25» ноябри соли 2025.

“Имзои М. Лутфуллозода, М. Изатова ва И. Давлатшоевро тасдиқ мекунам”

Нозири кадр ва коргузори Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

М. Саидова